



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาและการพัฒนานั้น นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เนื่องจากการที่จะพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการให้การศึกษา เพื่อให้ประชาชนสามารถนำความรู้ประสบการณ์จากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และรักษาสภาพแวดล้อมให้คงสภาพที่สมบูรณ์ไว้

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก 3 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ให้เป็นศูนย์กลางความเจริญและแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรมหลัก อุตสาหกรรมเบา อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก และอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ โดยเริ่มมีการวางแผนปฏิบัติการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 เพื่อกระจายความเจริญและกิจกรรมทางเศรษฐกิจออกจากกรุงเทพมหานคร ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศเข้าสู่โฉมหน้าอุตสาหกรรมใหม่ โดยใช้ทรัพยากรในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก๊าซธรรมชาติ แรงงานในท้องถิ่นเป็นหลัก นอกจากนี้ยังกำหนดให้เป็นศูนย์กลาง สร้างความเจริญเชื่อมโยงระหว่างการพัฒนาทั้งภาคตะวันออก เฉียงเหนือ (อีครเมสัวร์ ทองนวล, 2531)

การพัฒนาดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ทางเศรษฐกิจนั้นบทบาทของภาคอุตสาหกรรม กิจกรรมทางด้านการค้าและบริการจะมีความสำคัญมากขึ้น ในขณะที่ภาคเกษตรกรรมจะมีบทบาทน้อยลง ทำให้เกิดการประกอบอาชีพที่หลากหลาย มีการจ้างแรงงานมากขึ้น มีการย้ายถิ่นฐานแรงงานและอัตราการเพิ่มประชากรในเขตพื้นที่สูงขึ้น ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะทำให้สภาพสังคมเสื่อมโทรมลง เกิดชุมชนแออัด มีคดีอาชญากรรม และปัญหาสุขภาพเสด็จจะเพิ่มขึ้น ในขณะที่ความต้อการทางด้านสาธารณสุขก็เพิ่มขึ้น นอกจากนี้รูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนจะเปลี่ยนไป มีการดำเนินชีวิตสมัยใหม่แบบสังคมเมือง

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังมีผลกระทบโดยตรงต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสภาพนิเวศน์วิทยาที่จะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2534)

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
 สัจฉ อุทรานันท์ (2526) พบว่า

...คุณภาพในการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไป ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ปัญหาที่ควรจะได้รับการแก้ไขเป็นอย่างมากนั้น ควรอยู่ที่การปรับปรุงคุณภาพของการบริหาร และการให้ความสนใจทางด้าน การเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน และปรับปรุงลักษณะของการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ครูได้รู้จักการสอนเด็กโดยคำนึงถึงความช่วยเหลือ หรือส่งเสริมการเรียนการสอนของเด็กเป็นกลุ่มย่อย หรือเป็นรายบุคคลควบคู่ไปด้วย และควรได้สนับสนุนให้มีการใช้แหล่งวิชาการในชุมชนอย่างกว้างขวางด้วย.

ในด้านลักษณะและความต้องการเกี่ยวกับระบบการศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย วีระวัฒน์ อุตฺธิรัตน์ (2526) มีความคิดเห็นว่า หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาที่รับผิดชอบงานการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรสร้างแผนการจัดการศึกษา ให้มีโปรแกรมการศึกษาประเภทต่างๆ ให้สอดคล้องหรือรองรับความต้องการแรงงานด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมซึ่งจะทวีความต้องการมากขึ้น และจากการศึกษาความต้องการคุณลักษณะแรงงานภาคอุตสาหกรรม ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานศึกษาธิการเขตการศึกษา 12 (2532) พบว่า

...ผู้ประกอบการหรือผู้จัดการ ให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะพิเศษเป็นอันดับแรกของพนักงาน ในด้านการรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร การตรงต่อเวลา สุขภาพแข็งแรง คล่องแคล่วว่องไว มีระเบียบวินัย ความรักความผูกพันในองค์กร มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือเกื้อกูล มีมนุษยสัมพันธ์ดี ความฉลาด คิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักความสะอาด ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความชำนาญในเชิงวิชาชีพ มีความสามัคคี เชื้อพียงผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534) ยังได้เสนอรูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาการศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ว่าควรพัฒนาการเรียนการสอนด้านจริยธรรมและค่านิยม ให้ผู้เรียนมีวินัย ขยัน ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา อดทน ประหยัด รักษาสุขภาพอนามัย รักษาเกียรติ รู้จักออกกำลังกาย สามารถช่วยเหลือตนเองได้ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม นอกเหนือจากประโยชน์ส่วนตนและกลุ่ม

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาครอบคลุมทุกพื้นที่ ได้กำหนดภารกิจในการบริหารโรงเรียน ออกเป็น 6 งาน การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นภารกิจหนึ่ง ซึ่งนับว่ามีความสำคัญยิ่ง ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจกรมนอกห้องเรียนปกติ เพื่อบริการให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอารมณ์ สังคมและจิตใจ ให้สามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ดี มีคุณภาพเหมาะสมที่จะออกไปทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ (ธีรวิฑู ปรุฑมพรัตน์, 2534) และจากการศึกษาปัญหาในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก 3 จังหวัด ซึ่งได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรีและระยอง พบว่า

จังหวัดฉะเชิงเทรา (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2537)

1. การเกณฑ์เด็กเข้ารับการศึกษาภาคบังคับยังไม่ทั่วถึง ยังมีเด็กอีกประมาณ ร้อยละ 2.74 ของเด็กวัยเกณฑ์ภาคบังคับ ไม่ได้เข้าเรียนตาม พ.ร.บ. ประถมศึกษา 2523
2. สุขภาพอนามัยของนักเรียนร้อยละ 13.11 มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข
3. นักเรียนขาดแคลนอาหารกลางวัน ร้อยละ 31.50 ของเด็กนักเรียนทั้งหมด
4. นักเรียนขาดแคลนเครื่องเขียน ร้อยละ 44.08 ของเด็กนักเรียนทั้งหมด
5. นักเรียนขาดแคลนเครื่องแบบ ร้อยละ 44.09 ของเด็กนักเรียนทั้งหมด
6. นักเรียนขาดแคลนแบบเรียน ร้อยละ 37.85 ของเด็กนักเรียนทั้งหมด

จังหวัดชลบุรี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี, 2537)

1. สุขภาพอนามัยของนักเรียน ร้อยละ 5.59 มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข
2. ภาวะทันตสุขภาพ โรคเหงือกอักเสบปานกลางถึงรุนแรงต้องรักษาอย่างเร่งด่วน

ร้อยละ 21 โรคฟันผุ(ฟันผุถาวร) ร้อยละ 26

3. ขาดสารไอโอดีน ร้อยละ 2.11

4. อัตราการเข้าชั้นสูงสูงกว่าเป้าหมาย จากสถิติปีการศึกษา 2536 พบว่านักเรียนชั้น ป.1- ป.6 เข้าชั้นร้อยละ 2.97 ทั้งนี้สาเหตุจากเด็กมาเรียนไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากการคมนาคมไม่สะดวก ขาดปัจจัยในการเรียน

5. นักเรียนขาดแคลนอาหารกลางวัน ร้อยละ 21.45 ของเด็กนักเรียนทั้งหมด

6. นักเรียนขาดแคลนเครื่องเขียน ร้อยละ 29.25 ของเด็กนักเรียนทั้งหมด

7. นักเรียนขาดแคลนเครื่องแบบ ร้อยละ 31.35 ของเด็กนักเรียนทั้งหมด

8. นักเรียนขาดแคลนแบบเรียน ร้อยละ 27.08 ของเด็กนักเรียนทั้งหมด

จังหวัดระยอง (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง, 2537)

1. สามารถเกณฑ์เด็กเข้ารับการศึกษภาคบังคับได้ร้อยละ 99.89 ทั้งนี้สาเหตุจากมีเด็กเคลื่อนย้ายตามผู้ปกครอง และการจัดทำสำมะโนนักเรียนยังไม่ชัดเจน

2. สุขภาพอนามัยของนักเรียนร้อยละ 13 มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้สาเหตุจากนักเรียนร้อยละ 29.51 ของนักเรียนทั้งหมด ขาดแคลนอาหารกลางวัน ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริโภคที่ถูกต้อง การบริการสาธารณสุขมูลฐานยังไม่ทั่วถึง อุปกรณ์ก็ยังไม่เพียงพอ

ฉะนั้นหากโรงเรียนประถมศึกษาดำเนินการบริหารงานกิจการนักเรียนประสบความสำเร็จ จะช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้ ช่วยพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองคืออยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข อีกทั้งยังเป็นแหล่งป้อนแรงงานที่มีลักษณะพึงประสงค์ ให้กับผู้ประกอบการในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ว่าดำเนินการอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคใดบ้าง เพื่อนำผลการวิจัยไปเสนอเป็นแนวทาง การปรับปรุงการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรีและระยอง

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามกรอบแนวความคิดในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมสำคัญ 4 กิจกรรม คือ

2.1 กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน

2.2 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน

2.3 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในโรงเรียน

2.4 กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินการร่วมกันระหว่างคณะบุคคลในสถานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน สกวันกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนต้องจัดหรือดำเนินการเพื่อให้เด็กที่อยู่ในวัยเรียนได้เข้าเรียนโดยทั่วถึงทุกคนจนจบหลักสูตรประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับโดยมีพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 และระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแนวทางในการปฏิบัติ กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ การจัดทำเชตบบริการ การจัดทำสำมะโนนักเรียน การเกณฑ์-การรับนักเรียนเข้าเรียน การประชุมพิเศษผู้ปกครองนักเรียน และการแก้ปัญหาเด็กเรียนขาดเรียน

กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เน้นให้ทุกโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นบริการพื้นฐานแก่นักเรียน ทั้งนี้เพื่อลด

ความไม่เสมอภาคทางการศึกษา และช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ การบริการสุขภาพ การบริการอาหารกลางวัน การบริการแนะแนว การบริการนักเรียนขาดแคลน และทุนการศึกษา

กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมที่สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดขึ้นตามความเหมาะสมกับท้องถิ่นและทรัพยากร ที่โรงเรียนมีอยู่ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน กิจกรรมจัดตั้งชุมนุมต่างๆ กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน การจัดทัศนศึกษา การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรม นักเรียนและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน

กิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า หมายถึง กิจกรรมที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เสนอแนะให้โรงเรียนติดตามนักเรียนที่สำเร็จ การศึกษาแล้ว เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนการสอนของนักเรียน ปัจจุบันนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่การติดตามนักเรียน การตั้งสมาคมศิษย์เก่า และการสรรหาและยกย่องคนดีเด่นประจำท้องถิ่นและชุมชน

การจัดทำเขตบริการ หมายถึง การกำหนดพื้นที่ที่โรงเรียนจะต้องรับผิดชอบในการ เกณฑ์เด็กที่มีอายุในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ซึ่งมีภูมิลำเนาตามสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ในพื้นที่ ดังกล่าว ให้เข้าเรียนทุกคนจนจบหลักสูตรประถมศึกษา

การจัดทำสำมะโนนักเรียน หมายถึง การสำรวจและทำบัญชีแสดงจำนวนรายชื่อ และข้อมูลสำคัญของเด็กที่จะมาเข้าเรียนในโรงเรียน

การเกณฑ์-การรับนักเรียนเข้าเรียน หมายถึง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถม ศึกษา พ.ศ. 2523 มาตรา 6, 7 และ 8 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการส่งเด็ก เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2524 และฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2525)

การปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง การชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ทราบ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในด้านต่างๆ

การแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดเรียน หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้เด็กเรียนมาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

การบริการสุขภาพ หมายถึง การดำเนินการจัดบริการในด้านต่างๆ เพื่อป้องกัน บำบัดรักษา ให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยแข็งแรงสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ

การบริการอาหารกลางวัน หมายถึง การจัดหาอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการให้นักเรียนได้รับประทานกลางวันในโรงเรียน เพื่อความสมบูรณ์แข็งแรงและการมีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร

การบริการแนะแนว หมายถึง กระบวนการในการช่วยเหลือให้นักเรียนให้เข้าใจตนเอง สิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆด้วยตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

การบริการนักเรียนขาดแคลน หมายถึง การช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนในด้านต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนในโรงเรียน

ทุนการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือนักเรียนทางการเงิน เพื่อนำไปใช้จ่ายในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียน

กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนยึดมั่นในค่านิยม สำนึกศีลธรรมและปัญหาธรรม

กิจกรรมเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกัน ตามระเบียบที่สร้างขึ้น

กิจกรรมจัดตั้งชุมนุมต่างๆ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกในเรื่องต่างๆ

กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนำระบบสหกรณ์มาช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ

การจัดทัศนศึกษา หมายถึง การพานักเรียนไปศึกษานอกบริเวณโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว หรือจะเรียนในอนาคต

การจัดกีฬา หมายถึง การส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้และหลักการต่างๆในเรื่องกีฬาที่ได้เรียนแล้วไปปฏิบัติจริง

การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีจริยธรรมที่ดี

การบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน หมายถึง การนำนักเรียนไปปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมทั้งในด้านความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

การติดตามนักเรียน หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนไปแล้ว

การตั้งสมาคมศิษย์เก่า หมายถึง การรวมตัวของนักเรียนที่ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนแล้ว จัดตั้งเป็นสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน

การสรรหาและการยกย่องคนดีเด่นประจำท้องถิ่นและชุมชน หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียน เพื่อยกย่องศิษย์เก่าที่ได้ประพฤติปฏิบัติดี อันจะเป็นแบบอย่างให้นักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติตาม

บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก หมายถึง พื้นที่ในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก บริเวณจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูผู้สอนในโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร
ให้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนตามแผนปฏิบัติการบริหารงานของโรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล
ตะวันออก
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง การบริหารงานกิจการ
นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร และผู้สอนในโรงเรียน
เดียวกันอีก 1 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก 873 โรงเรียน คิดเป็นประชากรกลุ่มผู้บริหาร 873 คน
กลุ่มผู้สอน 873 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ
Taro Yamane (1973 อ้างถึงในบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2531) ได้ผู้บริหารและผู้สอน
จากโรงเรียนที่ทำการสุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 275 คน รวมเป็น 550 คน

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่กระจายอยู่ในทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ
ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแยกกลุ่ม กำหนดจำนวนโดยเทียบสัดส่วน การสุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ/
กิ่งอำเภอใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ(Systematic Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามและแบบศึกษาเอกสาร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน

2.2 แบบศึกษาเอกสาร แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือรับรองการทำวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยครูอำนาจการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จะเขิงเตตราและระยอง ขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือขอความร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในการส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างประชากร และให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในโรงเรียนที่ต้องศึกษาเอกสาร

3.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในการส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และให้โรงเรียนที่ผู้วิจัยจะศึกษาเอกสารอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัย

3.3 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารและผู้สอนที่รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน ตอบแบบแบบสอบถาม และส่งคืนผู้วิจัย ณ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในเวลาอันสมควร

3.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน ณ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และทำการศึกษาเอกสารในโรงเรียนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบความเรียง

ลำดับชั้นในการเสนอผลงานวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ นำเสนอโดยแบ่งเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับชั้นในการเสนอผลงานวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึงการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา วัตถุประสงค์ ขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน ขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียน ประโยชน์ของงานกิจการนักเรียน บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารกิจการนักเรียน กระบวนการบริหารกิจการนักเรียน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ